

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตร การสานเปลี่ยนจากเศษผ้า จำนวน ๓๑ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบาย "Quick Win" ๗ วาระเร่งด่วน ได้แก่ ความปลอดภัยของผู้เรียน หลักสูตรฐานสมรรถนะบิ๊กดาต้า (Big Data) การขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศอาชีวศึกษา การพัฒนาทักษะทางอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ สำนักงาน กศน. จึงได้มีการนำนโยบายที่เกี่ยวข้อง ๒ วาระ สำคัญ คือ การพัฒนาทักษะทางอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิตมาดำเนินการขับเคลื่อน โดยการจัดทำโครงการจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอาชีพ Re - Skill และ Up - Skill จำนวนหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและต่อยอดประกอบอาชีพของตนเอง รวมถึงการส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชนอันจะส่งผลให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในชุมชน ต่อไป

หลักสูตรการสานเปลี่ยนจากเศษผ้าเป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยใช้รูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษา ที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างอาชีพและ รายได้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทพื้นที่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงวัตถุดิบ ระดับพื้นที่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ผ้า ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าว สถานศึกษาสามารถนำไปต่อยอดใน ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง

เพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงาน กศน. และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน รวมถึงการประชาคม ในหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนมีความต้องการรับการส่งเสริมอาชีพ ความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำดวน จึงจัดทำหลักสูตร การสานเปลี่ยนจากเศษผ้าขึ้นเพื่อพัฒนาอาชีพให้ประชาชนมีงานทำ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นความคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
๒. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้
๓. เป็นหลักสูตรส่งเสริมการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ วัสดุ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์
๔. เป็นการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสานเปลจากเศษผ้า
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสานเปลจากเศษผ้าได้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้
๓. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มและนำความรู้ที่ได้จากการสานเปลจากเศษผ้าไปต่อยอดอาชีพในระดับ

ชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการพัฒนาและต่อยอดอาชีพ

ระยะเวลา ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๓๑ ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๘ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการสานเปลจากเศษผ้า ประกอบด้วย ๒ สาระการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้า จำนวน ๓ ชั่วโมง
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้า จำนวน ๒๘ ชั่วโมง

รายละเอียดหลักสูตร

หน่วยการเรียนรู้ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง		รวม
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้า	๑.อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้าได้ ๒.อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้าได้แก่ การวางแผน และการบริหารจัดการหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ ๓.สามารถจัดหาแหล่งเรียนรู้ได้ ๔.สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้	๑.ความสำคัญในการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้า ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการสานเปลจากเศษผ้า ๒.๑ การวางแผนและการบริหารจัดการ ๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน ๒.๓ ความต้องการของตลาด ๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย ๓. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ๔. การตัดสินใจเลือกอาชีพ ๔.๑ ความต้องการของตลาด ๔.๒ สถานประกอบการ เครือข่ายกลุ่ม และองค์กรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ	๕ ชม.	-	๕ ชม.

หน่วยการเรียนรู้ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง		รวม
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
๒.ทักษะการประกอบอาชีพ การสานเปลจากเศษผ้า	๑.อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานเปลจากเศษผ้าได้ ๒.สามารถเตรียมวัสดุในการสานเปลจากเศษผ้าได้ ๓. สามารถออกแบบเปลจากเศษผ้าได้ ๔. เข้าใจขั้นตอนการสานเปลจากเศษผ้าและสามารถสานเปลจากเศษผ้าได้ ๕. สามารถนำเศษผ้ามาประยุกต์เป็นชิ้นงานอื่นๆ ได้ เช่น พรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า	๑.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานเปลจากเศษผ้า ๒.การเตรียมวัสดุในการสานเปลจากเศษผ้า ๓. การออกแบบเปล ๔. ขั้นตอนในการสานเปลจากเศษผ้า ๔.๑ การเลือกผ้าสำหรับสานเปล ๔.๒ การสานหุเปล ๔.๓ การขึ้นรูปเปล ๔.๔ การสานเปลจากเศษผ้า ๔.๕ การเก็บรายละเอียด ๕.รูปแบบการนำเศษผ้ามาประยุกต์เป็นชิ้นงานอื่นๆได้ เช่น พรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า	๕ ชม.	๒๑ ชม.	๒๖ ชม.
รวม			๑๐ ชม.	๒๑ ชม.	๓๑ ชม.

สื่อการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการใช้สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่

๑. ใบความรู้
 - ๑.๑ เรื่อง การสานเปลจากเศษผ้า
๒. คลิปวีดีโอการบรรยายและการสาธิต

<https://www.youtube.com/watch?v=ZljmEsNBwmk>

วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

๑. การบรรยาย
๒. การชมคลิปวิดีโอการบรรยายและการสาธิต
๓. การฝึกปฏิบัติ

การวัดผลประเมินผล

การวัดและประเมินผลหลักสูตร เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้า โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถต่อการสานเปลจากเศษผ้า ซึ่งสามารถประเมินได้ด้วยวิธีการต่างๆดังนี้

๑. การสังเกต
๒. การสอบถาม
๓. การตรวจผลงาน/ชิ้นงาน

การจบหลักสูตร

๑. มีระยะเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้
 - ๒.๑ ภาคทฤษฎี สัดส่วนร้อยละ ๒๐
 - ๒.๒ ภาคปฏิบัติ สัดส่วนร้อยละ ๘๐

ใบความรู้ที่ ๑.๑
เรื่อง การสานเปลจากเศษผ้า

อุปกรณ์

๑. เศษผ้าเหลือใช้
๒. หูเปล
๓. ไม้ถัดเปล

วัตถุดิบในการสร้างภูมิปัญญา

๑. เศษผ้า

ขั้นตอนการผลิต

๑. นำเศษวัสดุผ้าที่เหลือใช้จากโรงงานเส้นๆมาแยกเป็นสีๆ
๒. นำเศษวัสดุผ้ามาแยกม้วนไว้เป็นแต่ละสีๆตามความหนาของผ้า
๓. เตรียมเศษไม้ ที่ใช้ยาวประมาณ ๑ เมตร มาตีตะปู โดยมีความกว้างของตะปู ๒ ดอก ห่างกัน ๓๐ ฟุต
๔. นำวัสดุผ้าที่เตรียมไว้สำหรับทำหูเปลมาพันกับตะปูทั้งหมด ๗ รอบ
๕. นำเศษวัสดุมาสานเป็นบ่วงไขว้กันลักษณะคล้ายเปียให้มีความยาว ๑๐ นิ้ว
จึงนำปลายทั้ง ๒ ข้าง ผูกเข้ากันให้เป็นห่วงวงรี จึงได้หูเปลจำนวน ๑๔ หู โดยทำตอนที่ ๕ อีก ๑ รอบ จึงจะได้หูเปล ๒ ข้าง
๖. นำหูเปลที่เตรียมไว้ทำตามขั้นตอนที่ ๕ มาสานขึ้นต้นด้วยเศษวัสดุผ้าที่เตรียมไว้ในขั้นตอนที่ ๒ โดยเก็บหูไว้ ๒ อันจะเหลือหู ๑๒ อัน เริ่มถักหูแรกโดยขึ้นต้นสอดผ้าลักษณะเงื่อนพิรอด ถักต่อไปเรื่อยๆ จนครบ ๑๒ หู (ครบ ๑ แถว)
๗. นำเศษวัสดุผ้าอีก ๑ สีที่เตรียมไว้โดยผูกกับหูแรก แถวที่ ๑ แล้วนำมาถักเป็นเงื่อนพิรอดกับแถวที่ ๑ ถักไปเรื่อยๆ จนครบ ๑๒ ช่องจะได้แถวที่ ๒
๘. ทำตามวิธีตามขั้นตอนที่ ๖ และขั้นตอนที่ ๗ สลับสีกันไปมาทั้งสองสีเรื่อยๆ จนครบ ๑๔ แถว
๙. นำหูที่เหลืออีกข้างมาผูกกับต้นเสาเพื่อทำการต่อเปลที่ถักเสร็จแล้ว ๑๔ แถว นำปลายวัสดุเศษผ้าจากแถวที่ ๑๔ แถว นำปลายวัสดุเศษผ้าจากแถวที่ ๑๔ มาถักต่อหูที่เตรียมไว้โดยถักสลับพันปลากันไปมาเหมือนถักเปลตามขั้นตอนที่ ๕ และขั้นตอนที่ ๗ จนไปสุดแถว (แถวที่ ๑๕)
๑๐. นำปลายผ้าที่ถักเสร็จแถวที่ ๑๕ แต่ละข้างให้สอดบ่วงด้านข้างไปจนสุดหูเปลอีกด้าน เพื่อใช้ปรับความลึกขึ้นของเปลนอนดังกล่าว (จึงได้เปล ๑ อัน)